REPUBLIKA HRVATSKA
OPĆINSKI SUD U SPLITU

P-2592/2023-19

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E

P R E S U D A

I

R J E Š E N JE

Općinski sud u Splitu, po sucu ovog suda Branku Karamanu, u pravnoj stvari tužitelja Borislava Pažanina, OIB: 09066425455, Split, Osječka 10, zastupan po punomoćniku Martini Radić-Šunjić, odvjetnici u Splitu, protiv tuženika PORSCHE MOBILITI d.o.o., OIB: 36514183925, Zagreb, Velimira Škorpika 21, zastupano po Tomislavu Buliću, odvjetniku iz STEFANOVIĆ, KRVAVICA, BULIĆ I PLETIKOSA ODVJETNIČKO DRUŽTVO d.o.o., radi utvrđenja ništetnosti i isplate, nakon provedene glavne i javne rasprave zaključene dana 14. rujna 2026. u prisutnosti tužitelja, punomoćnika tužitelja i punomoćnika tuženika, 2. studenog 2026.,

p r e s u d i o j e

I Utvrđuju se ništetnim i bez pravnog učinka dijelovi odredaba čl.II. i čl.III. Ugovora o kreditu br.00756 i čl.5.1. Uvjeta ugovora o kreditu od 17.07.2007.g., te dijelovi odredaba čl.1. Sporazuma radi osiguranja novčane tražbine prijenosom vlasništva na pokretnini od 17.07.2007.g. koji je solemniziran pred javnim bilježnikom Nevenkom Kekez u Splitu dana 18.07.2007.g. pod brojem OV-7352/07, a kojima je ugovorena glavnica i plaćanje mjesečnih obroka kredita vezano uz švicarski franak (valutna klauzula).

II Dužan je tuženik u roku od 15 dana i pod prijetnjom ovrhe na ime razlike uvećanja anuiteta primjene nepoštene i ništetne valutne klauzule u švicarskom franku, isplatiti tužitelju ukupan iznos od 2.366,72 EUR s kamatama na pojedine mjesečne iznose od:

- 1,97 EUR koja teče od 14.8.2007.
- 2,94 EUR koja teče od 20.9,2007.
- 0,05 EUR koja teče od 16.11.2007.
- 2,19 EUR koja teče od 14.12.2007.
- 3,52 EUR koja teče od 17.1.2008.
- 3,53 EUR koja teče od 19.2.2008.

- 9,92 EUR koja teče od 19.3.2008.
- 9,68 EUR koja teče od 21.4.2008.
- 3,19 EUR koja teče od 12.5.2008
- 3,98 EUR koja teče od 20.6.2008.
- 4,49 EUR koja teče od 18.7.2008.
- 1,40 EUR koja teče od 19.8.2008.
- 2,05 EUR koja teče od 11.9.2008.
- 7,11 EUR koja teče od 13,10.2008.
- 16,98 EUR koja teče od 17.11.2008.
- 14,11 EUR koja teče od 15.12.2008.
- 25,13 EUR koja teče od 19.1.2009.
- 27,98 EUR koja teče od 13.2.2009.
- 29,28 EUR koja teče od 23.3.2009.
- 26,03 EUR koja teče od 1 6.4.2009
- 24,35 EUR koja teče od 1 8.5.2009
- 21,44 EUR koja teče od 17.6.2009.
- 19,14 EUR koja teče od 17.7.2009.
- 19,14 EUR koja teče od 19.8.2009.
- 21,60 EUR koja teče od 14.9.2009.
- 20,14 EUR koja teče od 19.10.2009.
- 20,06 EUR koja teče od 17.11.2009.
- 21,06 EUR koja teče od 15.12.2009.
- 24,48 EUR koja teče od 1 8.1.2010.
- 26,73 EUR koja teče od 16.2.2010.
- 26,92 EUR koja teče od 15.3.2010.
- 34,01 EUR koja teče od 15.4.2010.
- 30,90 EUR koja teče od 17.5.2010.
- 33,91 EUR koja teče od 28.6.2010.
- 45.32 EUR koja teče od 19.7.2010.
- 41,34 EUR koja teče od 17.8.2010.
- 54,22 EUR koja teče od 15.9.2010.
- 48,54 EUR koja teče od 15.10.2010
- 43,92 EUR koja teče od 11.11.2010.
- 57,54 EUR koja teče od 14.12.2010.
- 70,41 EUR koja teče od 17.1.2011.
- 61,41 EUR koja teče od 14.2.2011.
- 64,86 EUR koja teče od 16.3.2011.
- 56,36 EUR koja teče od 13.4.2011.
- 61,31 EUR koja teče od 16.5.2011.
- 79,54 EUR koja teče od 15.6.2011.
- 73,73 EUR koja teče od 15.7.2011.
- 107,51 EUR koja teče od 17.8.2011.
- 113,95 EUR koja teče od 19.9.2011.
- 70,18 EUR koja teče od 14.10.2011.
- 82,06 EUR koja teče od 15.11.2011.
- 80,66 EUR koja teče od 12.12.2011.
- 84,20 EUR koja teče od 16.1.2012.
- 88.27 EUR koja teče od 15.2.2012.
- 87.17 EUR koja teče od 16.3.2012.
- 85,28 EUR koja teče od 16.4.2012.

- 86,03 EUR koja teče od 14.52012.
- 88,01 EUR koja teče od 15.6.2012.
- 86.49 EUR koja teče od 13.7.2013. do isplate, sa zakonskom kamatom na navedene iznose do 31.07.201 5. po stopi koja se određuje uvećanjem eskontne stope Hrvatske narodne banke koja je vrijedila zadnjeg dana polugodišta koje je prethodilo tekućem polugodištu za 5% poena, od 1 01.08.2015. do 31.12.2022. po stopi koja se određuje za svako polugodište uvećanjem prosječne kamatne stope na stanja kredita odobrenih na razdoblje dulje od godine dana nefinancijskim trgovačkim društvima izračunate za referentno razdoblje koje prethodi tekućem polugodištu za 3% poena, te od 01.01.2023. po stopi koja se određuje za svako polugodište, uvećanjem kamatne stope koju je Europska središnja banka primijenila na svoje posljednje glavne operacije refinanciranja koje je obavila prije prvog kalendarskog dana tekućeg polugodišta za 3% poena;

r i j e š i o j e

I. Odbija se kao neosnovan prigovor mjesne nenadležnosti ovog suda

II Nalaže se tuženiku isplatiti tužitelju troškove parničnog postupka u iznosu od 1.700,00 eura s pripadajućim zateznim kamatama od 2. studenog 2026. do isplate po stopi koja se određuje za svako polugodište uvećanjem referentne stope za tri postotna poena, pri čemu se za prvo polugodište primjenjuje referentna stopa koja je na snazi na dan 1. siječnja, a za drugo polugodište referentna stopa koja je na snazi na dan 1. srpnja te godine, u roku od 15 dana.

Obrazloženje

1. U tužbi radi utvrđenja ništetnosti odredbi ugovora o kreditu radi isplate podnesenoj ovom sudu 5. lipnja 2023. navodi se kako je tužitelj s tuženikom zaključio Ugovor o kreditu broj 00756 temeljem kojeg je tužitelju stavljeno na raspolaganje 17.801,92 CHF koji je isplaćen u kunskoj protuvrijednosti. Ugovorne odredbe o valutnoj klauzuli nepoštene su jer tu nametnute tužitelju kao potrošaču te o njima nije imao mogućnost pregovaranja. Zbog iznesenog tuženik potražuje isplatu preplaćenog temeljem ništetne ugovorne odredbe i to 2.366,72 eura.

2. Tuženik u svom odgovoru na tužbu ističe prigovor zastare na cjelokupno potraživanje tužitelja, u ovom slučaju da se primjenjuje petogodišnji zastarni rok prema pravilima za povrat plaćenog (stečenog) bez osnove, a to znači da rok zastare za svaki pojedini obrok počinje teći od dana uplate istoga. Tuženik ističe i prigovor nedostatka aktivne legitimacije, u cijelosti osporava i osnov i visinu zahtjeva te ističe prigovor mjesne nadležnosti suda. Tuženik da sve ugovore u okviru svog poslovanja sklapa u dobroj vjeri te u potpunosti informira drugu ugovornu stranu o svim bitnim ugovornim odredbama. Kako nema ništetnih odredbi Ugovora, da nema niti osnova za donošenje presude kojom se tuženiku nalaže da nešto isplati tužitelju. Tužitelj da se u tužbi poziva na odredbe Zakona o zaštiti potrošača, koju primjenu na konkretan slučaj tuženik u cijelosti osporava.. U konkretnom slučaju, tuženik smatra da su sve odredbe Ugovora jasne, lako razumljive i uočljive, pa da stoga nisu ispunjeni niti osnovni kriteriji za raspravljanje o nepoštenosti takvih odredbi. Tuženik u bitnom ističe kako je valutna klauzula izrijekom dopuštena i legitimna ugovorna odredba. Tuženik ukazuje sudu da

nije bio stranka u postupku pokrenutom temeljem kolektivne tužbe udruge Potrošač, a koji postupak se vodio protiv osam točno određenih banaka. Tuženik da ne samo da nije bio tužen kolektivnom tužbom udruge Potrošač, već uopće da nije banka niti pripada bankarskom sektoru. Kao pravna osoba da se u cijelosti razlikuje od banke jer je društvo s ograničenom odgovornošću, a ne dioničko društvo te nema vlastiti kapital, odnosno nema vlastiti novac, što tuženik detaljno u odgovoru na tužbu i obrazlaže. Slijedom navedenog, suprotno tvrdnjama tužitelja, meritum presude iz kolektivnog da postupka nije primjenjiv u konkretnom slučaju. Tuženik u cijelosti osporava visinu isplate koju tužitelj potražuje.

3. Podneskom od 8. srpnja 2026. tužitelj je nakon provedenog vještačenja, potražuje iznos od 2.366,72 eura.

4. U postupku su izvedeni dokazi čitanjem ugovora o kreditu broj 00756 (list 11-15 spisa), nalaz i mišljenje vještaka za knjigovodstvo i financije iz Ines Lozić (list 84-90 spisa), saslušanjem tužitelja 14. rujna 2026. (list 102-104 spisa).

5. Predmet spora je zahtjev tužitelja za utvrđenje ništetnosti ugovorne odredbe i isplata novčanog iznosa stečenog bez osnove.

5.1. U ovom postupku su mjerodavne niže navedene odredbe Zakona o obveznim odnosima ("Narodne novine" 35/05, 41/08, 125/11, 78/15, 29/18, 126/21, 114/22, 156/22, dalje: ZOO) te Zakona o zaštiti potrošača (NN 96/03, dalje: ZZP/03).

5.2. Predmet spora je utvrđenje ništetnosti određenih odredbi i isplata po osnovi Ugovora o kreditu broj 00756za kupnju vozila i to osobnog automobila marke Seat Ibiza, a u kojem ugovoru tužitelj ima status potrošača, a tuženik status trgovca odnosno pružatelja usluge, te dolazi do primjene mjerodavno potrošačko pravo.

6. Istaknuti prigovor mjesne nenadležnosti je neosnovan.

6.1. Prema odredbi čl. 70. st. 1. Zakona o parničnom postupku (Narodne novine (Narodne novine 53/91., 91/92., 112/99., 88/01., 117/03., 88/05., 2/07. - Odluka US RH, 84/08., 96/08. - Odluka US RH, 123/08 - Ispravak; 57/11.; 148/11. - Pročišćeni tekst, 25/13., 89/14. - Odluka US RH; 70/19; 80/22., 114/22., 155/23., dalje: ZPP) ako zakonom nije određena isključiva mjesna nadležnost suda stranke se mogu sporazumjeti da im u prvom stupnju sudi sud koji nije mjesno nadležan uz uvjet da je isti stvarno nadležan. Stavkom 3. toga članka propisano je da sporazum važi samo ako je pismeno sastavljen i ako se tiče određenog spora ili više sporova koji proistječu iz određenog pravnog odnosa.

6.2. Predmet spora je utvrđenje ništetnosti određenih odredbi i isplata po osnovi Ugovora o kreditu (dalje: Ugovor) u kojem tužitelj ima status potrošača, a tuženik status trgovca odnosno pružatelja usluge te dolazi do primjene mjerodavno potrošačko pravo.

6.3. Prema odredbi čl. 81. Zakona o zaštiti potrošača (Narodne novine 96/2003. dalje ZZP) koji je bio na snazi u vrijeme Ugovora ugovorna odredba o kojoj se nije pojedinačno pregovaralo smatra se nepoštenom ako, suprotno načelu savjesnosti i poštenja, uzrokuje značajnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu potrošača (st.1.). Smatra se da se o pojedinoj ugovornoj odredbi nije pojedinačno

pregovaralo ako je ta odredba bila unaprijed formulirana od strane trgovca te zbog toga potrošač nije imao utjecaja na njezin sadržaj, poglavito ako se radi o odredbi unaprijed formuliranoga standardnog ugovora trgovca (čl. 81. st.2.).

6.4. Odredbom čl. 82. ZZP propisano je da ugovorne odredbe koje bi se, uz ispunjenje pretpostavki iz članka 81. toga Zakona, mogle smatrati nepoštenima jesu, između ostalih, odredba kojom se isključuje, ograničava ili otežava pravo potrošača da prava iz ugovora ostvari pred sudom ili drugim nadležnim tijelom, a poglavito odredba kojom se obvezuje potrošača na rješavanje spora pred arbitražom koja nije predviđena mjerodavnim pravom, odredba koja onemogućava izvođenje dokaza koji idu u prilog potrošaču ili odredba kojom se teret dokaza prebacuje na potrošača kada bi, prema mjerodavnom pravu, teret dokaza bio na trgovcu, a odredbom čl. 102. st. 1. ZZP je propisano da je nepoštena ugovorna odredba ništava.

6.5. Identične odredbe sadrži i čl. 49. Zakona o zaštiti potrošača ("Narodne novine", broj: 41/14., 110/15. i 14/19.), koji je na snazi u ovom trenutku, a koji je usklađen je s Direktivom Vijeća 93/13/EEZ od 5. travnja 1993. o nepoštenim uvjetima u potrošačkim ugovorima (SL L 95, 21. 4. 1993.: dalje Direktiva).

6.6. Prema čl. 3. Direktive, ugovorna odredba o kojoj se nisu vodili pojedinačni pregovori smatra se nepoštenom ako u suprotnosti s uvjetom o dobroj vjeri, na štetu potrošača prouzroči znatniju neravnotežu u pravima i obvezama stranaka, proizašlih iz ugovora (st. 1.), time da se uvijek smatra da se o nekoj odredbi nije pojedinačno pregovaralo ako je ona sastavljena unaprijed pa potrošač nije mogao utjecati na njezin sadržaj, posebno u kontekstu unaprijed formuliranog standardnog ugovora (st. 2.). Iz daljnje odredbe čl. 6. Direktive proizlazi da države članice utvrđuju da u ugovoru koji je prodavatelj robe ili pružatelj usluge sklopio s potrošačem prema nacionalnom pravu nepoštene odredbe nisu obvezujuće za potrošača, a da ugovor u tim uvjetima i dalje obvezuje stranke ako je u stanju nastaviti važiti i bez tih nepoštenih odredaba (st. 1.), kao i da države članice poduzimaju potrebne mjere kako bi onemogućile da potrošač ne izgubi zaštitu koju mu se pruža Direktivom, na temelju odabira prava države koja nije članica kao prava primjenjivog na taj ugovor ako je taj ugovor usko povezan s državnim područjem države članice (st. 2.).

6.7. Sud Europske unije je u presudi od 27. lipnja 2000., u spojenim predmetima C-240/98 do C-244/98 – Océano Grupo Editorial SA protiv Rocío Murciano Quintero te Salvat Editores SA protiv José M. Sánchez Alcón Prades i dr., zaključio da se ugovorna odredba o prorogaciji nadležnosti u potrošačkom ugovoru kojom je ugovorena isključiva nadležnost suda u mjestu glavnog mjesta poslovanja prodavatelja ili dobavljača treba smatrati nepoštenom u smislu čl. 3. Direktive ako se o toj odredbi nije pojedinačno pregovaralo te ako suprotno načelu savjesnosti i poštenja uzrokuje znatnu ravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu potrošača. Nadalje, tom odlukom Sud Europske unije presudio je da zaštita potrošača propisana Direktivom uključuje mogućnost da nacionalni sud prilikom odlučivanja jesu li nacionalni sudovi nadležni za raspravljanje određenog tužbenog zahtjeva ocijeni odredbu ugovora kojeg razmatra nepoštenom, a presudio je i da obveza tumačenja nacionalnih odredbi u skladu s Direktivom zahtijeva da nacionalni sud prednost dade tumačenju koju omogućuje da se sud, čija je nadležnost prorogirana nepoštenom ugovornom odredbom, po službenoj dužnosti oglasi nenadležnim.

6.8. O odredbi čl. 12. Ugovora, kao odredbi unaprijed formuliranog ugovora, nije se posebno pregovaralo pa tužitelj nije mogao utjecati na njezin sadržaj, a ona uzrokuje, suprotno načelu savjesnosti i poštenja, znatnu neravnotežu u pravima i obvezama na štetu tužitelja kao potrošača jer bi on, čije je prebivalište u Splitu, dakle na području nadležnosti Općinskog suda u Splitu, radi zaštite svojih prava, u slučaju vođenja parničnog postupka pred sudom u Zagrebu bio izvrgnut dodatnim troškovima i potrebi ulaganja dodatnog vremena, dok se to ne odnosi na tuženika.

6.9. Budući da je ranije navedeno da prema odluci Suda Europske unije treba favorizirati tumačenje nacionalnih odredbi u skladu s Direktivom koja omogućuje da se sud po službenoj dužnosti oglasi nenadležnim onda kada je njegova nadležnost prorogirana nepoštenom ugovornom odredbom, u kontekstu navedenoga treba zaključiti da se na temelju nepoštene odredbe Ugovora ne može zasnovati nadležnost Općinskog građanskog suda u Zagrebu.

6.9.1. Prema tome, proizlazi da među strankama nije sklopljena valjana prorogacijska klauzula u smislu odredbe čl. 70. st. 1. - 4. ZPP.

6.9.2. Ovdje je dodati i kako je prema odredbi čl. 2. st. 1. toč. 1. Zakona o potrošačkom kreditiranju ("Narodne novine" broj 75/09., 112/12., 143/13., 147/13., 09/15., 78/15., 102/15., 52/16.; dalje ZPK) potrošač fizička osoba koja u transakcijama obuhvaćenima tim Zakonom djeluje izvan poslovne djelatnosti ili slobodnog zanimanja, dok je ugovor o kreditu, u smislu toga Zakona, ugovor u kojem vjerovnik odobrava ili obećava odobriti potrošaču kredit u obliku odgode plaćanja, zajma ili slične financijske nagodbe, osim ugovora o trajnom pružanju usluge ili isporuke proizvoda iste vrste kada potrošač plaća za takve usluge ili proizvode tijekom cjelokupne njihove isporuke u obliku obroka.

6.9.3. Prema odredbi čl. 19.l st. 1. ZPK, u sporovima koji nastanu u vezi s ugovorom o kreditu potrošač može pokrenuti postupak protiv druge ugovorne strane bilo pred sudovima države u kojoj druga ugovorna strana ima sjedište, ili, neovisno o sjedištu druge ugovorne strane, pred sudovima mjesta gdje potrošač ima prebivalište.

6.9.4. Prema pravnom shvaćanju zauzetom na sjednici Građanskog odjela Županijskog suda u Splitu od dana 29. siječnja 2020. za ocjenu je li prorogacijska klauzula o kojoj se nije pojedinačno pregovaralo, nepoštena, a posljedično i ništetna, potrebno uzeti u obzir sve okolnosti pojedinog slučaja. Ovakvo je shvaćanje podudarno i s dopunom navedenog stava sjednice odjela od 29. siječnja 2020. (dopuna od 13. listopada 2020.) prema kojem: "Prorogacijska klauzula (o mjesnoj nadležnosti) uvijek uzrokuje znatnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu potrošača ukoliko putovanje od mjesta prebivališta tužitelja (potrošača) do suda mjesta sjedišta tuženika (banke) i natrag traje duže od tri sata."

6.9.5. Odredbom članka 40. stavka 2. Zakona o sudovima ("Narodne novine" NN 28/13, 33/15, 82/15, 82/16, 67/18, 126/19, 130/20) pravno shvaćanje prihvaćeno na sjednici odjela županijskog suda obvezno je za sva drugostupanjska vijeća ili suce pojedince tog odjela, odnosno suda.

6.9.6. U postupku je utvrđeno da je da tužitelj ima prebivalište u Splitu na čijem se području nalazi ovaj sud, dok je udaljenost od Splita do Zagreba približno 410 km i zahtijeva više od tri sata vožnje (do Zagreba i natrag), što sve upućuje na zaključak da

je ugovorna odredba o mjesnoj nadležnosti ništetna jer suprotno načelu savjesnosti i poštenja uzrokuje znatnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu potrošača, ovdje tužitelja, pa je imajući u vidu vrijednost predmeta spora udaljenost između prebivališta tužitelja (potrošača) i sjedišta tužene (banke), s tim u vezi i mogućnost dolaska na sud punomoćnika tužitelja i samog tužitelja, ovaj sud je mišljenja da bi nadležnost Općinskog građanskog suda u Zagrebu tužitelja odvratila od njegovog prava na pristup sudu, koji je zajamčen člankom 6.1. Europske konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda (MU 18/97, 6/99, 14/02, 13/03, 9/05, 1/06, 2/10) čime bi bio, zbog ugovorene nadležnosti u ovom slučaju, doveden u nepovoljniji procesnopravni položaj od tuženika.

6.9.7. Radi navedenog valjalo je tuženikov prigovor mjesne nenadležnosti ovog suda odbiti kao neosnovan.

7. Pritom prvenstveno valja istaknuti da se na konkretan odnos ne mogu primijeniti pravna shvaćanja iz odluke Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske poslovni broj Pž-6632/17 iz kolektivnog spora potrošača protiv banaka u odnosu na ugovore o kreditu vezanih uz CHF. Naime, upravo u odnosu na pravno pitanje primjene odluka iz kolektivnog spora u kojem je utvrđena ništetnost odredbi ugovora o kreditu u CHF, Vrhovni sud Republike Hrvatske je u odluci Revd 2379/2021 od 1. lipnja 2021. zauzeo pravno shvaćanje da se na trgovačko društvo koje nije bilo stranka kolektivnog spora ne mogu primjenjivati odluke iz tog spora, bez obzira je li suprotna stranka (tužitelj) trgovac ili potrošač.

7.1. Sukladno čl. 7. st. 1., čl. 219. st. 1., čl. 221.a i čl. 220. st. 2. Zakona o parničnom postupku ("Službeni list SFRJ" br. 4/77., 36/77., 36/80., 6/80., 69/82., 43/82., 58/84., 74/87., 57/89., 20/90., 27/90., 35/91., "Narodne novine" br. 53/91., 91/92., 112/99., 129/00., 88/01., 117/03., 88/05., 2/07., 96/08., 84/08., 123/08., 57/11., 148/11. - službeni pročišćeni tekst, 25/13., 89/14., 70/19.,), prema kojima je u našem pravnom sustavu dominantno raspravno načelo u odnosu na prikupljanje činjenične osnove spora, te prikupljanje i izvođenje dokaza, a teret inicijative za prikupljanje dokaza je na strankama, dok sud nema inkvizitornih ovlaštenja, u postupku su izvedeni predloženi dokazi te su utvrđene slijedeće činjenice.

7.2. Čitanjem priložene dokumentacije te pisanog nalaza i mišljenja vještakinje za knjigovodstvo i financije Ines Lozić sud je utvrdio:

-ugovoreno je da su mjesečni anuiteti izraženi u CHF-valuti ugovora koji se podmiruju uplatom potrebnog iznosa u kunskoj protuvrijednosti, po prodajnom tečaju prema tečajnoj listi Kreditora na dan dospijeća,
-financijskim vještačenjem vještakinje Ines Lozić utvrđeno je da je ukupan iznos preplate iznosi 2.366,72 eura.

-tužitelj u svojstvu stranke izjavio je da je zaključio ugovor o kreditu za potrebe kupnje osobnog automobila marke Seat Ibiza koji se koristio isključivo kao obiteljski auto, a u vrijeme zaključenja ugovora o kreditu bio je vlasnik obrta za pružanje knjigovodstvenih usluga. Prilikom zaključenja ugovora nije imao mogućnost pregovarati o nijednoj odredbi nacrta ugovora, a zaposlenici tuženika nisu ga upozorili na rizik zaključenja ugovora u švicarskim francima niti o kojim će parametrima ovisi promjena kamatne stope. U početku mjesečna rata kredita iznosila je 1.500,00 kuna da bi nakon dva

mjeseca 2.500,00 kuna. Poznato mu je da se valute mogu mijenjati, ali prilikom zaključenja ovog ugovora tuženik mu je prezentirao da je CHF najstabilnija valuta u Europi te mu je spomenuti ugovor u CHF prezentiran kao najpovoljniji.

8. Dakle, ovaj sud smatra utvrđenim da tužitelj ima položaj potrošača, jer je predmet ugovora kupnja osobnog automobila.

8.1. Člankom 81. Zakona o zaštiti potrošača propisano je: (1) Ugovorna odredba o kojoj se nije pojedinačno pregovaralo smatra se nepoštenom ako, suprotno načelu savjesnosti i poštenja, uzrokuje značajnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu potrošača. (2) Smatra se da se o pojedinoj ugovornoj odredbi nije pojedinačno pregovaralo ako je ta odredba bila unaprijed formulirana od strane trgovca te zbog toga potrošač nije imao utjecaja na njezin sadržaj, poglavito ako se radi o odredbi unaprijed formuliranoga standardnog ugovora trgovca. (3) Činjenica da se o pojedinim aspektima neke ugovorne odredbe, odnosno o pojedinoj ugovornoj odredbi pojedinačno pregovaralo ne utječe na mogućnost da se ostale odredbe tog ugovora ocijene nepoštenima, ako cjelokupna ocjena ugovora ukazuje na to da se radi o unaprijed formuliranom standardnom ugovoru trgovca. (4) Ako trgovac tvrdi da se o pojedinoj ugovornoj odredbi u unaprijed sastavljenom standardnom ugovoru pojedinačno pregovaralo, dužan je to dokazati.

8.2. Dakle, na tuženiku je teret dokazivanja da je s tužiteljicom pojedinačno pregovarao o ugovornim odredbama i ti točki 5.1. uvjeta ugovora i točki 9.1. uvjeta ugovora, a sve sukladno članku 81. stavak 4. Zakona o zaštiti potrošača.

8.3. Tuženik nije predložio niti jedan dokaz na okolnost da je s tužiteljem pojedinačno pregovarao o spomenutim uvjetima već saslušanje zaposlenika koji je kao manager za Istru educirao i savjetovao prodajne predstavnike po autokućama, a od kojeg saslušanja je tuženik odustao te je dostavio izjavu svjedoka Arsena Mladenića koji nema neposredna saznanja o tome da li je i što prezentirano tužitelju vezane za rizike ugovornih odredbi o valutnoj klauzuli. Iz iskaza tužitelja proizlazi da ništa nije rečeno o rizičnosti valute CHF ili razlozima zbog kojeg dolazi zbog porasta kamatne stope, iz čega onda slijedi da od strane tuženika nisu pružene potpune i jasne informaciju o rizicima zaključenja ugovora o kreditu s valutnom klauzulom uz tečaj CHF te mogućnosti rasta tečaja u toj mjeri da značajno opterećuje plaćanja mjesečne rate, kao i porast kamatne stope. Sud prihvaća iskaz tužitelja da ne bi prihvatio ovakav Ugovor da je znao da će obveze porasti u tolikoj mjeri, a što je financijsko opterećenje za svakog potrošača. Osim toga, iz predmetnih odredbi Ugovora proizlazi da se radi o standardnoj stipulaciji ugovora, sastavljenoj unaprijed od strane tuženika, bez mogućnosti bilo kakvog pregovaranja.

8.4. Prilikom ocjene je li sporna ugovorna odredba poštena, sud je uz primjenu članka 83. ZZP/03 uzeo u obzir narav usluge na koju se ugovor odnosi (predmet ugovora) u vrijeme kad je ugovor sklopljen, sve popratne okolnosti prije i prilikom sklapanja ugovora i sve ostale odredbe tog ugovora.

9. Kada je riječ o pitanju je li poštovano načelo savjesnosti i poštenja iz članka 81. stavak 1. ZZP/03, odlučno je ocijeniti bi li tuženik, pod uvjetom da je na pošten i pravedan način poslovao, mogao razumno očekivati da bi predmetna ugovorna odredba bila prihvaćena da se o njoj pojedinačno pregovaralo.

9.1. Direktivom 93/13 EEZ od 5. travnja 1993. određeno je da zaštita potrošača od nepoštenih ugovornih odredbi ukazuje na podređen položaj potrošača jer nemaju mogućnost pregovaranja o općim uvjetima poslovanja banke. Prema presudi Europskog suda pravde od 30. travnja 2014. u predmetu broj C-26/13 navodi se da članak 4. stavak 2. Direktive 93/13 (koji iz testa poštenosti isključuje odredbe koje definiraju glavni predmet ugovora i adekvatnost cijene, pod uvjetom da su izražene jasnim i razumljivim jezikom) treba tumačiti na način da ugovorna odredba potrošaču ne mora biti samo gramatički razumljiva.

9.2. Imajući u vidu da je prosječnom potrošaču u Republici Hrvatskoj pojam valutne klauzule poznat, jer je u Republici Hrvatskoj valutna klauzula dopuštena i često se koristi, za zaključiti da je prosječnom potrošaču iz tih odredaba bilo i jasno pa prema tome i razumljivo da iznos glavnice ovisi o tečaju švicarskog franka prema kuni.

9.3. Međutim, prema tumačenju članka 4. stavka 2. Direktive 93/13/EEZ od strane Suda Europske unije (u presudi Europskog suda pravde od 30. travnja 2014. u predmetu poslovni broj C-26/13), propuštanje davanja odgovarajućih informacija potrošačima u predugovornoj fazi čini ugovorne odredbe o kojima se nije pojedinačno pregovaralo nerazumljivima pa one podliježu testu poštenosti, u ovom postupku potrebno je utvrditi i činjenicu je li tuženik predočio tužitelju informacije koje sadrže točne, nedvosmislene, jasne i razumljive kriterije, na temelju kojih bi prosječni potrošač, koji ne raspolaže stručnim znanjima i kojem je institut valutne klauzule poznat samo načelno, mogao razumjeti i predvidjeti ekonomske posljedice koje za njega proizlaze iz ugovaranja valutne klauzule u švicarskim francima ili odredbe promjenjivoj kamatnoj stopi bez naznake o kojim parametrima ovisi promjena kamatne stope.

9.4. Sustav zaštite potrošača uspostavljen Direktivom 93/13 temelji se na ideji da se potrošač, zbog činjenice da nije utjecao na sadržaj budućeg ugovora, nalazi u slabijem položaju u odnosu na trgovca, kako u pogledu pregovaračke snage, tako i u pogledu razine obaviještenosti i položaja koji vodi do pristanka na uvjete koje je prethodno sastavio trgovac kao poslovni subjekt bez mogućnosti utjecaja potrošača na njihov sadržaj (osobito u Presudi Caja de Ahorros y Monte de Piedad de Madrid, C-484/08, EU:C:2010:309, t. 27).

10. Priroda i specifičnosti valute švicarski nije poznata prosječnom potrošaču koji ne raspolaže stručnim znanjem, pa potrošač nije i ne može biti svjestan rizika kojeg preuzima. Stoga je i sama nerazumljivost ugovornih odredaba kojima se glavnica veže za CHF prema ocjeni ovog suda ozbiljan uzrok značajne neravnoteže u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu potrošača i to protivno načelu savjesnosti i poštenja.

10.1. Neravnoteža između prava i obaveza stranaka ne nastaje ostvarenjem postojećeg rizika, niti prestaje pod utjecajem sniženja tečaja CHF, nego nastaje već samim sklapanjem ugovora koji sadrži predmetne ugovorne odredbe o kojima se nije pojedinačno pregovaralo, a kojima je pojedini potrošač taj rizik preuzeo na sebe, ne znajući za njega jer o tome nije bio informiran. I da tečaj CHF stvarno nije narastao, neravnoteža koja je prouzročena predmetnim ugovornim odredbama u tipskim formularnim ugovorima koje je sastavio tuženik, unaprijed, bez pojedinačnog

pregovaranja, postojala bi. Neravnotežu nisu prouzročile ni promjena tečaja valute švicarski franak ni promjena kamatne stope, nego ugovorne odredbe.

10.2. Stoga je tužiteljici trebalo na temelju jasnih i razumljivih kriterija objasniti odredbu o valutnoj klauzuli kako bi bilo moguće predvidjeti posljedice koje iz toga ugovora proizlaze, a što podrazumijeva i predmetnu odredbu ugovora o kojoj nije bilo moguće pregovarati. S tim u vezi, radi se o znatnoj neravnoteži u pravima i obvezama između stranaka i to na štetu tužitelja, jer načelo savjesnosti i poštenja općenito znači da su svi sudionici u postupku obveznih odnosa, kao u konkretnom slučaju, dužni međusobno postupati obzirno i uvažavati interese obiju strana, vodeći pri tome računa o smislu i svrsi obveznih odnosa.

11. Slijedom navedenoga, ovaj sud smatra da su ništave odredbe uvjeta ugovora o kreditu i to točka 5.1. kojom je određeno da sve novčane obveze koje proizlaze iz ugovora ako su izrađene u CHF ispunjavaju plaćanjem u kunama predam prodajnom tečaju za devize Raiffeisenbank Austria d.d. Zagreb za CHF važećim na dan plaćanja.

12. Kako je ugovor ništav u dijelu u kojem je ugovorena valutna klauzula , to se te odredbe među strankama ne mogu primijeniti i tuženik nije imao pravo na naplatu svog potraživanja na temelju takvih ugovornih odredbi, odnosno, tuženik je dužan vratiti sve što je primio po osnovama koje su utvrđene ništavim. Dakle, tužitelj ima pravo na isplatu preplaćenih iznosa najamnine i to kao razliku između iznosa kojeg je tužiteljica platila na temelju obračuna promjene tečaja CHF i iznosa obračunatog prema tečaju CHF u trenutku sklapanja Ugovora, kao i iznosa kojeg je tužitelj preplatio zbog promjenjive kamatne stope.

13. Slijedom navedenog, sud je prihvatio zahtjev na ime preplaćenog tečaja u CHF i promjenjive kamatne stope u iznosu od 2.366,72 eura.

14. Na svaki preplaćeni mjesečni iznos tužiteljici pripadaju zakonske zatezne sukladno čl. 1114 ZOO-a i čl. 29. st. 2. ZOO-a, i to od dana kada su izvršene uplate, a kako to proizlazi iz nalaza i mišljenja vještaka. Naime, prednik tuženika je bio nesavjestan od trenutka kada je primio svaku pojedinu uplatu, pa je tuženik dužan kamate platiti od dana plaćanja najamnine.

14.1 . Visina stope zakonske zatezne kamate dosuđena je sukladno članku 29. stavak 2. Zakona o obveznim odnosima.

15. Neosnovan je tuženikov prigovor zastare, jer se pravo na isticanje ništavosti ne gasi, pa ne može zastarjeti zahtjev tužiteljice kojim traži utvrđenje ništavosti dijela odredbi Ugovora.

15.1. U odnosu na zahtjev za isplatu ističe se da se radi o restitucijskom zahtjevu te je na sjednici Građanskog odjela Vrhovnog suda Republike Hrvatske održanoj 30. siječnja 2020. zauzeto pravno shvaćanje broj: Su-IV-47/2020 prema kojem zastarni rok u slučaju restitucijskog zahtjeva, prema kojem su ugovorne strane dužne vratiti jedna drugoj sve ono što su primile na temelju ništavog ugovora, počinje teći od dana pravomoćnosti sudske odluke kojom je utvrđena ili na drugi način ustanovljena

ništavost ugovora ili pojedinih njegovih odredbi, a što je u konkretnom slučaju donošenjem ove presude, slijedom čega ni za taj dio nije nastupila zastara.

16. Odluka o trošku se temelji na čl.154.st.1.ZPP te na odredbama Tarife o nagradama i naknadi troškova za rad odvjetnika ("Narodne novine" 142/12, 103/14, 118/14, 107/15, 37/22, 126/22, 138/23 dalje: OT).

17. U ovom postupku vrijednost predmeta spora 2.366,72 eura kada je tužitelj u konačno postavljenom tužbenom zahtjevu u podnesku koji je predao sudu zatražio upravo isplatu zatraženog iznosa.

17.1. Tužitelju je obistinjen trošak po 100 bodova za svaku poduzetu radnju i to temeljem Tbr. 8. t. 1. Tarife za sastav tužbe od 5. lipnja 2023. te za sastav podnesaka od 18. travnja 2024. i 9. srpnja 2026. zatim po 100 bodova temeljem Tbr. 9. t. 1. Tarife za pristup ročištu od 1. listopada 2025. i 14. rujna 2026. što ukupno iznosi 500 bodova, pomnoženo s vrijednošću boda od 2,00 euro iznosi 1.000,00 eura, a s obračunatim PDV-om 1.250,00 eura čemu je potrebno pridodati troškove provedenog vještačenja od 450,00 eura, što sveukupno iznosi 1.700,00 eura.

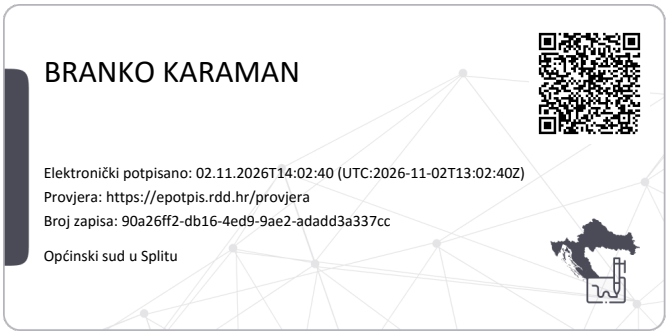
17.2. Troškovi financijskog vještačenja koje je tužitelj platio u iznosu od 1.000,00 kn

17.3. Na dosuđeni iznos troškova tužitelju pripadaju i zatezne kamate od presuđenja , a sukladno odredbi čl. 29. ZOO-a i čl. 151. st. 3. ZPP-a.

Zbog navedenog sud je odlučio je kao izreci presude.

U Splitu 2. studenog 2026.

SUDAC
Branko Karaman

Uputa o pravnom lijeku:

Protiv ove presude nezadovoljna stranka ima pravo žalbe u roku od 15 dana od dana primitka pismenog otpravka istog. Žalba se podnosi Županijskom sudu putem ovog suda u tri primjerka.

Stranci koja je pristupila na ročište na kojem se presuda objavljuje i stranci koja je uredno obaviještena o tom ročištu, a na isto nije pristupila, smatra se da je dostava presude obavljena onog dana kad je održano ročište na kojem se presuda objavljuje. Stranci koja nije bila uredno obaviještena o ročištu na kojem se presuda objavljuje smatra se da je dostava presude obavljena danom zaprimanja pisanog otpravka iste (čl. 335. st. 11. ZPP-a).

DNA:
- pun. tužitelja
- pun. tuženika
- u spis

Broj zapisa: **9-3088f-849a6**

Kontrolni broj: **038b8-3a3ba-c3d1a**

Ovaj dokument je u digitalnom obliku elektronički potpisan.

Vjerodostojnost dokumenta možete provjeriti na sljedećoj web adresi:
https://e-komunikacija.pravosudje.hr/provjera-vjerodostojnosti

unosom gore navedenog broja zapisa i kontrolnog broja dokumenta.

Provjeru možete napraviti i skeniranjem QR koda. Sustav će u oba slučaja prikazati izvornik ovog dokumenta.

Ukoliko je ovaj dokument identičan prikazanom izvorniku u digitalnom obliku, **Općinski sud u Splitu** potvrđuje vjerodostojnost dokumenta.